

قبرسلی درویش وحدتی

امور تحریریه ایچون مدیر مسئوله

مراجعت اولور

آدره سی :

یه باتانده ساقی بک مطبعه سی

فولکلور

۱۳۲۴

ابونه فئاتی

ممالک عثمانیه ایله بلغارستان بوسنه

هرسک مصر ، قبرس

و کرید ایچون

سنه لک ۱۲۰ آلتی آلتی ۷۰

غروشدر

استانبول ایچون سنه لک ۱۰۸

غروش

۱۹ محرم ۱۳۲۷ چهارشنبه ۲۸ کانون ثانی ۱۳۲۴ شباط ۱۱ ۱۹۰۹

دین - قومیت

برنجی نسخه مزده کی «نطق» مزده انسانلر فطرت اعتباریه وحشتدن بدوینته ، بدوینتن مدینته ، مدینتدن حریتنه ارتقا ایتدیکی کبی ، فردیتدن معشیتنه ، معشیتدن قومیتنه ، قومیتدن ملیته اعتلا ایدمه بیلجه چک خصائل عالیله متخلقلرلر « دیمشک ۳۶ نجی نسخه مزده کی دیندارلر — دینسزک و طریقتلر مقاله مزده انسانلر دین احتیاجندن وارسته اولمه یه قغدا ی اساسی اولان سوتدن بوزا غیری طایفه کی حوایح ضروریه مهمه دن بولان انشدن ، انشیرسزک قدر وارلدیغی بیان ایدرک بودانک ، ابراهیم ، ع . م . ک . موسی ، عیسی و حضرت محمد ، غ . م . ک . نبوتلری بیلدیرمش و بولورده کی نورنیو تک امدن سوروب کلدیککی پیران عظامله اولیا ، اولی ، لاعلامده دخی متجلی اولدیغی بیلدیرمش ایدک .

تحریر حقیقته مشغول اولانلرک تحت تصدیقلرنده اولق لازم کلیرک : بو عالم ممکن دکل صاحبسز اولمز . هر شیئی طبیعتیه قوته ارجاع ایدلر بر چوق اده تجربه بسط و تمید ایدرلر ایدمه هپسده متغیردر . اسباب حقیقیه بی اثباتده هر صنف متحیردر . متغیر اولیان بر شی وارسه اوده شریعتدر . متحیر اولیانلرده بیلشک لازمدرک : اهل شریعتدر . اهل شریعتک : فرق اقتضارلنده بولان قرآن معجز بیان سایه سنیده بتون مخالفی داٹما

اسکات ایلکده ، علوم و فنون ترقی ایتدیکی حقائق قرآنیه ک انیردن بیوک براسمداد ایله انکشاف ایتک قوتی حائر بولندیغی اده فقه و فلسفه ایله اثبات ایتکده در . اوده حیرتده در . حیرتده درک : اده صره « سبحانک ماعرفاک » دیه مناجات ایدر .

مادامک : کائنات بر صاحب ذی اراده و علم و قدرته محتاج اولدیغی محققدر . و بوده تورات ، انجیل و فرقانله مؤیددر . بونلرک خلافی اثبات ایدمه چکده امکان خارجده اولدیغی نزد اولی الابصارده مصدقدر ؛ دیمشک که : هر منسین دین بر مقصده متجد و متفقددر . او حالده دین بتون انسانلری برلوا فکر مقدس الله طوبیلا یه ق ، قردهش بابیو ، قردهش اما : بره دفعه متایل ، برمصدده خادم . بوسنچاق التنده یا بر چوق ملتر بولور یا خود برخی اقوام .

ملتر بولور : جاوده ، چینه ، هندده ترکستانده ، افغانستانده ، ایرانده ، روسیهده ، ترکیهده ، فارسده ، جزایرده ، تونسده ، سو - دانه ، مصرده بولان اسلام قردهش لر کی . قوملر بولور : آسیا ، اروپا ، افریقای عثمانیده بولسان . عرب ، ترک ، کرد ، بو طی زازا ، چرکس ، کورچی ، لاز ، ارناوود ، بوشناق اقوام اسلامیه سی کی .

ایشته کرک خارجده کرک داخلده بولان بر معاشر اسلام هپ بر مقصد اوغورنده

چالیشمه من لازم کلیرکن . عرب عربلق ، بو طی ، بو طیک کرد ، کردلک ترک ترک ، ارناوود ارناوودلق ایچون چالیشمق فکری زردن کلور ، اسلامیت کله می یالکیز کتابلرله . انسانلرده قلش ، یا خود « اما المؤمنون اخوة » ایت چلبه سی بتون بتون قبلردن سبتمه شد . اکلامیورزک : مرام ندر ؟ قومیت دعوا سی سورنلر ؛ عیجا قومیت محافظه اولسونده اسلامیت محو اولورسه اولسون می دیمشک ایستر ؛ بوقه نه دیمک ایتدیگی کنیدلر . یدی می بیلملر ؟

بو نور محمدی اوزر مندن قاقه جق اولور سه ترکک ، ارناوودلق ، عربلق نه وقه قدر دوام ایدمه چک ؟

ای بز احقار ! چیلدیردقی ؟ شاشیردقی ؟ نه اولدق ؟ هانکی بریمزدرک : استقباله انکاتره قدر ، فرانسه قدر ، ژاپون قدر بر قوته مالک اولوب ده قومیتی محافظه ایدمه چک . اک قولیمیز بز ترکلر دگی بز ؛ مازاده اسلامیت اختلافه ، ضغه دوچار اولسه ، امن اوله لمک : نه ترک حکومتی قایلر نه عربستان ، نه کردستان ؛ نده ارناوودلق .

بزه ترک یا خود عثمانی دیدیرتن ، انجق موجودیت اسلامیه در . اسلامیت سایه سنیده درک : چوتدنیری بوملک لهستان کی تقسیم ایدلمک ایتندیکی حالده بردلر جسات اولنه میور . جسات اولنه میور ، چونکه : انقراض

اساسارى قوزلىش كىدىلىكىدىن سقۇپايدىچىكى
دەنئەل مەزجە محقق بولمىشدر .

اواساسلىك : اخلاق فرىكەيدەر . تقليدا
وتدريخا ئىلكىتمەز كىرىمىشدر : ورم مىقروپى
كى بىزى كۆندىن كۆنە يەيۇر . ئەل قارەلرى
كى اساس قوتىمىزى تخرىب ايدىيۇر .

قوميت ؟ ايوچە تدقيق ايدىم . الدامەيەم
فكر اجابى كابوس اضمحال كى كوكسىز
اوستە چوكتىش . ضريات قلىبەمزا اءە دىركى .
حقى اونۇمىغىز . اوتقلىدىن مائىر برجال ايله
ختم انقاس استقالات ايدىيۇر .

اوكابوسك دىنى ايجون برىسمەلە سلامت
چىكرك ابدىا دىمەنە چالپىلەم . قوميتىز باقى
اولمقلە برابر اتحاد محمدى سىنجايى التىدە
طوبلانەم . انوار قرآنىە ايله دنىيائى نوزلە
مستغرق قىلەم . كۆرە ارىشك مەركوشەنە
يايىلمىش اولان امت محمدى دراغوش ايدەم .
ھىچ بىر قوتك بىزى طلائىق ايتەمىنە قىطبا
اھمىت وىرمەم . اتحاد محمدى اوغرىنە خانىمىزى
مالىزى فادان چىكىمەم . صدوقا كېرك «فدانامى

وانى يارسول الله» دىدىكى كىزىدە اتحاد محمدى اوغرىنە
جانىز فادار . دىيىلەچك برايمان كاملاھ اتحادە
سىي وغىرت ايدەم . دنيا واخرىدە مەسبۇد
اولق وباخصوص موجودىت مەزىرى الى
بىرالم قىيامتە تحافىظە ائىلگ انجىق اتحاد سايەستەندە
اتحاد محمدى سايەستەندە اولەچقدىر .

مەرىشك ايتىدەندە مەارسلەر ، مخالفار
ظەھور ايتىدىكى كى بىزەمە علمىزە قىياملەر
اولق يارد خاطر اولورسە . امين اولەم كە :
اتحاد محمدى درسەمادىنە . مەسرىدە ، مەدىنە
منورەدە تەركىز ايتىش . وسائر طرە دەدەمال
اتمىشدر .

ھىمىت مقدسەك دورە ابدىيەسى جو -
قدن كېمىشدر . خاطرەدورى دور استقدادە
ايكن اب ايوچە زمان موقىنى تحافىظە ايتىش
وينە بىر مدت دەھا مەكتوم قالىقى مقرر ايكن
اسلاملار اراندەم مەرىسلىكىن زىادە نىزىتە
ياد ايدىلان (قارماصون) لوجەسى درسەمادت

كى مەركىز خلافت اولان بىر بىللە بلا پروا
موجودىتى اعلان ابدىچە ھىمىت مقدسەك دە
درسەمادت مەركىزىك قىرارلە وولغان واسطە
سىلە اعلانى قىرار كىر اولمش و ۳۶ نومورلى
وولقسانلە كال مسارلە اعلان ايدىلىش ابدى .
قارار اخىر موجدە وولقال ھىمىت واسطە
ئىلىر افكارى اولقى شىرقى اكىتساب ايتىش
انجىق شەدىيە قدر عىرچە اولان تعلقات
ترجە وتىدىل ايدىلىكە بولدىغىدىن عىن قىرب
ا كال ايدىلەرك انظار عامەيە عرض اولمىشدر .

بىنا . عليە شەدىيە قدر ظەھور ايدىن
ھىمىتە بىر اخىر منور دىلىپرسە اتحاد شەدى
ھىمىتە شەمس حقيقت اطلاق ايدىلىدىر .
وھمدە شەمس حقيقتىر . ھىمىت بىر اللە
حقاق فرقاتى . بىر اللە مەارفى انسانىيە
اولدىن جالەد ابرولەھىك . افكار بىد بىنايە
رغما ابراى مائىر اسلامىيە غىرت ايدەچكەر .
حق مىي اولسون .

وحدتى

اقدام :

بىنە تلىسقى معاش

بۇدجەدە كوپىن آخىفك قارشوائى بولقى
قابل اولمۇر . مەاشاك بىر جەدە اخلاندە بىنە تلىسقىنە
احتياج كوربايۇر . ھىي زوايتە نظرا اولكى
كونكى مجلس وكلاد وكلا مەاشاردن يوزدە
يكرىمى . بىش بىلىكىن بىيى بىكە قدر اولانلردىن
يوزدە اون . اون بىكە قدر اولانلردىن يوزدە
اون بىش تىزىلات اجراسنە احتياج كوربايەچكى
موضوع بحث اولمىشدر . واقعا بوكادائىر بىرقرار
صادر اولمىش ايدەدە مامۇر مەاشى يوزدىن
خىزىنە دولتىك اوغرا دىنى واوغرايە جىي
مەشكارە قارشو بوقت اولسە بىنە تلىسقى مائىن
ايجون بىرقرار اتحادىيە بىجورىت حاصل اولەچقدىر .

اولخە يازدىمىز . قىراج مقلادە دىنى دىمىش
ايدىنكە . بودووت . بومات بوقدر مامۇر مەاشى
بىر مەكە متحمل دىكلىر . دىكلىر . بىزدن زىنكىن

اولان مائىر بىلە متحمل دىكلىر . چۈنكى زىدە
مامۇر لزومىدىن قات قات قىسلايدىر . اراباب
اقتداردن اولانلرىدە محدوددر . دوشونەم كە
المائىدالو كى قوچە بىر دولت خارچە نظارتى
قىرق الى كىشىلە اداره اولوب طوزور ايكن
بىز اونظارنىدە دىت يوزى متجاوز مامۇرى
نصل اعاشە مقتدر اولەيىلور . كىيولك دولتلىدە
مالە نىزارىنىدە طوبى طوبى سىكسان كىشى
وارايكن بىز اون بىيى مېلون لىزالق واردانى
قىدە مامۇر اولان بىر نظارنىدە اوچ دىت
مخاسە جىيە نصل اولور دە مائىن بىرەيىلور ؟
بوقى عىلمىر المۇر . مەزجە . نەدە مەصلىحە
بوكا امكان بوقدر والسلاام . خىزىنە دولت
اوتخامقار سا بار مەاشىدىن خلاص اولمازسە كىندىيى
ساحل سلامتە ھىقارە مە .

مجلس وكلادە سوزى كىن تىسقىقاندە بىر
اصلە مەئى دىكلىر . دىرلە مەزى آجىق سوبىلە .
لەكە جازەلە بىيى بولەم : بۈكۈنە قدر دوائر حكومە
مەدە تەمىن اولان مەاشاك تىسقىقاندە دىنى
شەخس انظار دقتە اتىمىشدر . دائرە اركانىدىن
بىزات اوتموز قىرق سەندە بىر دولتە خدمت
ايدىيۇر نەسلە . مەاشاك بول بول تەخصىبى
زىمانىدە بۇدانە سى . مدت تەخصىبى . دائرە
دەك موقىع تەخصىبى اعتبارە التەرق بىر مەاش
مەسلب كوربايۇر . مامۇرىتەك دىكى نەدە ،
نەقدر مەاشە متحمل بىر سى ھىچ نظر دقتە
الغۇر . بىنا . عليە لاعل التەمىن شوقىدىن شو
قدە اولان مەاشاردن . شوقىر تىزىلات اجرا .
سى دىيە بىرقرار بىر مەكە طوغرى دىكلىر .
مقتضيات عدالت اونى اقتضا ايتىر .

شەدىيە يايىلەچقى بىشى وارسە اودە
شەخسدىن قىلغىن مامۇرىتەك اھمىتى ومشفەلى
نظر اعشارە التوبدە اولە مەاش تەخصىبى ويا
تلىسقى ايتىكلىر .

بۈكۈن اون بىلە غىروش آلان بىر مامۇر بولمۇر كە
مقامى بىش بىكىن بوقارى بىمەتمىل دىكلىر . فقط
دىدىكىمىز كى مەاشى شەخسى . يالكىز شەخسى نظر
دقتە التەرق تەخصىبى اولمۇر . مەراد مەزىلەك سىمىيى